

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Virgo te VILVOORDE

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 33712-33746-33704-44727-33721

Instellingsnummer 33712

Instelling Virgo

Directeur Johan VAN ENGELANT

Adres Rooseveltlaan (Franklin) 98 - 1800 VILVOORDE

Telefoon 02-254.88.20

E-mail info.virgoplus@kov.be

Website <http://www.kov.be>

Bestuur van de instelling VZW Katholiek Onderwijs Vilvoorde-K.O.V.

Adres Hellingstraat 44 - 1800 VILVOORDE

Scholengemeenschap SGKSO Vilvoorde

Adres Mechelsestraat 7 - 1800 VILVOORDE

CLB Vrij CLB Noordwest - Brabant

Adres Nieuwstraat 120 - 1730 ASSE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-03-2017, 14-03-2017, 15-03-2017, 16-03-2017, 17-03-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 17-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 04-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ingrid VAN CAUTER

Teamleden Agnes GEERTS, Christian LAES, Serge SAUBAIN, Hilde VAN
HOUTE, Vinciane VANDERHEYDE

Externe deskundige(n) Eric SUYS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	6
3 DOORLICHTINGSFOCUS	8
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	8
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
4.1.1.1 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-Voeding (leerplan D/2013/7841/061)	9
4.1.1.2 Frans in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen (Leerplan D/2012/7841/066).....	11
4.1.1.3 Kantoor en verkoop in bso derde graad in de studierichting Kantoor (leerplan D/2013/7841/009).....	16
4.1.1.4 Frans in tso derde graad Secretariaat-talen (Leerplan D/2014/7841/009)	18
4.1.1.5 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	21
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	22
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	24
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	25
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	26
5.1 Aanvangsbegeleiding	26
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	29
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	34
7.1 Wat doet de school goed?	34
7.2 Wat kan de school verbeteren?	34
7.3 Wat moet de school verbeteren?	34
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	35
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	35

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Katholiek Onderwijs Vilvoorde (KOV) richt vanuit een gezamenlijk beleid secundair onderwijs in op drie campussen, met name op campus Het College, campus Virgo+ en campus TechnOV. Op elke campus organiseert het KOV een school met een pedagogische eigenheid. Elke school bestaat uit een eerste, tweede en derde graad. Administratief bestaat het KOV secundair onderwijs uit vijf instellingsnummers, drie instellingsnummers voor de bovenbouw en twee instellingsnummers voor de eerste graad. Concreet betekent dit dat elke school administratief is samengesteld uit drie instellingsnummers. De twee instellingsnummers van de eerste graad sluiten beide aan bij elke bovenbouwschool. De administratieve organisatie komt dus niet overeen met de werkelijke, fysieke situatie zoals die door de leerlingen, leerkrachten en ouders dagelijks wordt ervaren. De onderwijsinspectie kan – om juridische redenen – enkel verslag uitbrengen volgens de administratieve ordening. Dit betekent concreet dat er één verslag per instellingsnummer en niet per school is. Hierdoor is het voor de lezer moeilijk om de informatie per school te herkennen.

Om een volledig beeld te krijgen van het aanbod van het KOV dient de lezer de vijf verslagen samen te lezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Vakoverschrijdende eindtermen', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in de vijf verslagen.

In de andere hoofdstukken vindt de lezer de informatie die slaat op het instellingsnummer. Hier gaat het over de doorlichtingsfocus, het onderzoek van de onderwijsdoelstellingen in de vakken, de punten die de school moet verbeteren en het advies. In de verslagen van het Virgo Fidelisinstituut Eerste graad (44727) en Eerste graad II (33746) heeft de onderwijsinspectie verwijzingen ingelast naar de drie campussen namelijk Het College, Virgo+ en TechnOV.

Om een volledig beeld te krijgen over één van de drie scholen is het nodig om drie verslagen door te nemen:

- o Het College: Virgo Fidelisinstituut Eerste graad (44727), Virgo Fidelisinstituut Eerste graad II (33746), Het College (33704)
- o Virgo+: Virgo Fidelisinstituut Eerste graad (44727), Virgo Fidelisinstituut Eerste graad II (33746), Virgo (33712)
- o TechnOV: Virgo Fidelisinstituut Eerste graad (44727), Virgo Fidelisinstituut Eerste graad II (33746), TechnOV (33721)

2 SAMENVATTING

Het Katholiek Onderwijs Vilvoorde (KOV) herstructureerde enkele jaren geleden de organisatie van haar secundair onderwijs. Het studietoerbod van de middenschoolen werd verdeeld over de drie bovenbouwschoolen. Momenteel omvat het KOV drie secundaire schoolen, campus TechnOV, campus Het College en campus Virgo+, die elk als één school naar buiten treden. Zij differentiëren hun pedagogisch-didactisch beleid volgens de respectieve doelgroepen. Voor andere beleidsdomeinen, waaronder infrastructuur, ICT en personeelsbeheer, vertrekt de coördinatie vanuit het KOV. Het uitgewerkte organisatie-model leidt tot een kwalitatieve en constructieve samenwerking tussen de verschillende schoolen. Voor de directeurs en de coördinatoren zorgt de goed gecoördineerde aanpak van het KOV voor een lerend netwerk waarin zowel zakelijke als pedagogische items aan bod komen. Op het vlak van de infrastructuur kon het KOV dankzij een doelgerichte planning reeds heel wat nieuwbouw- en renovatieprojecten realiseren voor haar schoolen en staan er nog verschillende op de agenda.

De secundaire schoolen van het KOV bieden samen een diverse en uitgebreide waaier aan studierichtingen aan. Campus Het College profileert zich als een typische aso-school, maar biedt in de eerste graad ook de optie Industriële wetenschappen aan. Daarnaast huisvest campus Het College ook topsportstudierichtingen op aso- en tso-niveau. Campus Virgo+ is een tso/bso-school die zich enerzijds richt op Personenzorg en anderzijds op Handel. Campus TechnOV richt zich tot de studierichtingen die gelinkt zijn aan de harde sector. De eerste graad OKAN bevindt zich ook op deze campus. Het KOV kent een groei in aantal leerlingen.

De schoolen rekruteren voornamelijk leerlingen vanuit de nabije omgeving, behalve voor enkele specifieke studierichtingen zoals topsport. Ze zagen in de voorbije jaren hun leerlingenpopulatie veranderen. Het sterk multiculturele publiek en de talige noden van de leerlingen vragen in alle schoolen continue inspanningen van het hele schoolteam. Niettemin stromen de leerlingen in de eerste graad vlot door in de KOV-schoolen en ronden ze hun schoolloopbaan overwegend succesvol af. Een behoorlijk aantal leerlingen stroomt door naar het hoger onderwijs en behalen succesvolle resultaten. Verschillende leerlingen kunnen onmiddellijk aan de slag op de arbeidsmarkt; ook zij worden door de schoolen opgevolgd.

De schoolen van het KOV profileren zich als open schoolen waar de totale vorming van de persoon belangrijk is. Voor het KOV staat de ontplooiing van hoofd, hart en handen centraal. De zorg voor iedereen zit ingebakken in de muren. In de schoolen heerst een positieve en stimulerende sfeer en een gestructureerd en veilig leerklimaat. De aandacht voor diversiteit en voor het welbevinden van zowel leerlingen als medewerkers valt op in alle schoolen. Het engagement, de openheid en de collegiale professionaliteit van de schoolteams dragen hier in belangrijke mate toe bij.

Het algemeen beleid van de schoolen getuigt van een overwegend kwaliteitsvol beleidsvoerend vermogen en een goede organisatie. De sterke coördinatie vanuit het KOV biedt daarbij de nodige ondersteuning. In alle schoolen komen beslissingen tot stand in overleg met alle betrokkenen. Zelfs op KOV-niveau is de aandacht voor participatie opmerkelijk. De communicatie is duidelijk en verloopt via verschillende kanalen. De schoolen zetten sterk in op de uitbouw van een schooleigen kwaliteitssysteem. De systematische opvolging van de pedagogische prioriteiten op klasniveau is echter nog een aandachtspunt in alle schoolen.

Het kwaliteitsonderzoek van het proces aanvangsbegeleiding bevestigt de uitbouw van een kwaliteitssysteem in de scholen. Meer zelfs, de kwaliteitsbewaking en -verbetering voor het proces aanvangsbegeleiding verlopen in alle scholen goed en getuigen van een enige systematiek. De jaarlijkse lerarenwissels en het veranderende schoolpubliek zetten de scholen ertoe aan om de aanvangsbegeleiding zo goed als mogelijk af te stemmen op de noden van de startende leraren. De enthousiaste reacties van de startende leraren tijdens de verschillende gesprekken bevestigen dat deze leraren zich welkom en ondersteund voelen en dat het proces aanvangsbegeleiding doeltreffend verloopt in de drie scholen.

Het erkenningsonderzoek levert een overwegend positief beeld op. Voor de meeste onderzochte vakken in de school voldoet de leerplanrealisatie. Het aandeel voor Frans in de vakoverschrijdende projecten en de geïntegreerde proef (gip) in tso derde graad in de studierichting Secretariaat-talen is zelfs een voorbeeld van goede praktijk. Enkel voor Frans voldoet de leerplanrealisatie niet in de tweede graad in de studierichting Handel-talen. De school streeft de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) voldoende na. De planmatige aanpak van deze eindtermen gebeurt kwaliteitsvol. Alle scholen van het KOV schenken veel aandacht aan de VOET 'leren leren' en aan de context socio-relatieve ontwikkeling.

Het onderzoek toont verder aan dat de scholen de onderwijsreglementering respecteren. Op het vlak van de woonbaarheid en de veiligheid van de leer- en werkomgeving (BVH) stelde de inspectie vast dat de organisatie van het beleid een voorbeeld is van goede praktijk. Mede dankzij de systematiek waarmee de scholen recent de tekorten opsporen en wegwerken, krijgen alle instellingsnummers een gunstig advies voor BVH.

De onderwijsinspectie heeft voldoende vertrouwen in het beleidsvoerend vermogen van de scholen. Ze neemt bijgevolg de tekorten in de leerplanrealisatie voor Frans in de tweede graad Handel-talen niet op in het eindadvies. Het beleid en het schoolteams getuigen van voldoende dynamiek om deze tekorten zelfstandig weg te werken. De onderwijsinspectie besluit de doorlichting dan ook met een gunstig advies op grond van de realisatie van de onderwijsdoelstellingen, het naleven van de onderwijsreglementering en de systematische zorg voor de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en leeromgeving van de school.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 BSO Verzorging-voeding		huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging
Graad 2 TSO Handel-talen	Frans	Frans
Graad 3 BSO Kantoor		kantoor en verkoop
Graad 3 TSO Secretariaat-talen	Frans	Frans

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-Voeding (leerplan D/2013/7841/061)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De leerbegeleiding ondersteunt het onderwijsleerproces.

Onderwijsaanbod	Het leerplanconcept dat omschreven is als één pakket met negen algemene doelstellingen en onderliggende doelstellingen, krijgt globaal genomen een kwaliteitsvolle invulling. Het lerarenteam heeft de doelen functioneel verkaveld in vier vakken. Het algemeen doel 'Kwaliteitsbewust handelen' wordt doelgericht in relatie met de andere doelen aangereikt en verbonden aan verschillende leercontexten. De leerlingen exploreren de verschillende aspecten binnen verschillende contexten. Een gelijkgerichte systematiek ontbreekt echter nog. Het observeren, waarnemen en registreren van het menselijk gedrag komt eerder beperkt aan bod.
<i>Volledigheid</i>	De doelstellingen over het 'communiceren in een 1-1 relatie' en met betrekking tot 'het werken in een groep' komen zowel expliciet als impliciet voldoende aan bod. Het team brengt de ondersteunende kennis en vaardigheden in
<i>Evenwicht</i>	samenhang met de inhouden omtrent het pedagogisch handelen aan. Het aanbod mist echter evenwicht en de diepgang is niet altijd afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Binnen de totale opleiding biedt het lerarenteam voldoende kansen opdat de leerlingen de vaardigheden verwerven in verband met het gebruik van diverse communicatie- en samenwerkingsmogelijkheden, -middelen en -technieken. De doelstellingen met betrekking tot 'zorg dragen voor gezondheid en welzijn' kennen een systematische en evenwichtige benadering. Zij vertrekken vanuit de leefwereld van de leerlingen. De algemene doelstellingen binnen een welomschreven opdracht 'een maaltijd plannen, voorbereiden en bereiden', 'zorg dragen voor lokalen, keuken en leefruimten' en 'zorg dragen voor linnen' komen uitgebreid aan bod. Het lerarenteam linkt deze zorgactiviteiten aan maatschappelijke tendensen en aan een gezonde levensstijl. De keuze van bepaalde realisaties bij 'zorg voor de leefruimte' is niet beperkt tot eenvoudige knutselwerkjes, maar sluit aan bij taken in de zorgsector. Het lerarenteam levert inspanningen om de leerlingen te oriënteren binnen de directe en indirecte zorg met het oog op de verdere studie- en beroepskeuze. De leerlingen krijgen door middel van studiebezoeken aan diverse settings in de zorg en via interviews met verschillende zorgverstrekkers een realistisch beeld van het zorgberoep en de bijhorende taken.
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De reflectieweken bieden hierbij een meerwaarde om de competenties van de leerlingen in beeld te brengen en een goed zicht te krijgen op de eigen mogelijkheden.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

De indeling van het curriculum en de organisatie van de lesweek zijn niet altijd functioneel voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De organisatie van praktijkcomponenten als éénuursvak in een gewoon klaslokaal belemmert een praktijkgerichte en doorgedreven benadering van de leerinhouden.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De leraren beschikken over nieuwe goed uitgeruste vaklokalen en over de vereiste leermiddelen en verbruiksgoederen. Het team benut nog niet alle opportuniteiten die op de school aanwezig zijn om de leerlingen op een actieve en constructieve manier kennis te laten maken met de zorgprocessen. Zo maakt de vakgroep nog weinig gebruik van het verzorgingslokaal. De nieuwe klaslokalen zijn momenteel nog beperkt didactisch aangekleed. Alle lokalen zijn echter uitgerust met apparatuur voor grootbeeldprojectie. De leraren maken hiervan geregeld gebruik. Voor het opzoeken en verwerken van informatie maken de leraren echter weinig gebruik van het openleercentrum of de computerlokalen. Hierdoor ontbreekt de ict-integratie in het aanbod.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk is in volle ontwikkeling en voldoet nipt. De leraren maken gebruik van gespreide evaluatie. De evaluatie gebeurt via praktijkopdrachten, toetsen, huistaken, schoolopdrachten en groepstaken.

De evaluatiepraktijk mist op dit ogenblik gelijkgerichtheid en transparantie. Dit is nochtans noodzakelijk omdat verschillende leraren betrokken zijn bij de realisatie van het geïntegreerde leerplan. Voor de beoordeling van de praktijk gebruiken de leraren verschillende beoordelingsformulieren. Meestal vertrekken deze evaluaties vanuit de leerplandoelstellingen. De gehanteerde beoordelingscriteria missen echter vaak afstemming met de doelstellingen. De meeste leraren gebruiken veel toetsen die vooral parate kennis bevragen. peilen. Vragen die peilen naar inzicht en toepassing komen minder voor. Een sterk punt in de evaluatiepraktijk is het gebruik van zelfevaluatie. De leerlingen leren systematisch hun sterke en zwakke punten in kaart te brengen en hun handelen bij te sturen om te komen tot kwaliteitsverbetering. De vakgroep organiseert driemaal per jaar een reflectieweek. Aan de hand van doelgerichte zelfreflectieoefeningen krijgen de leerlingen een beeld van hun leervorderingen. De reflectieweken bieden een duidelijke meerwaarde voor het leerproces. Toch laten de leraren hier nog kansen liggen om met de leerlingen in gesprek te gaan over hun vorderingen ten aanzien van de algemene doelen of om na te gaan of alle onderliggende doelen effectief bereikt zijn.

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerbegeleiding is stimulerend en getuigt van aandacht en zorg voor alle leerlingen. De vakgroep gebruikt eigentijdse en gevarieerde werkvormen om de dynamiek in de klasgroep op te drijven. De leerlingen krijgen hierdoor een actieve rol toebedeeld, zoals zich informeren, presenteren, opzoeken van informatie. Dit weerspiegelt zich in een coöperatieve en constructieve houding bij de leerlingen. De leerlingen krijgen feedback over hun leervorderingen en er is aandacht voor zelfreflectie, wat het leren bevordert. In de praktijklessen gebruikt de vakgroep de OVUR methode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren) om structuur en organisatiebekwaamheid bij te brengen. Geregeld plant de vakgroep extramurale activiteiten die de actualiteitswaarde van het curriculum verhogen en de leerlingen in contact brengen met diverse doelgroepen. De vakgroep levert veel inspanning voor taalondersteuning bij de leerlingen. Toch is het gebruikte leermateriaal niet altijd afgestemd op het talige niveau van de leerlingen. Een aantal leraren vertrekt minder vanuit de praktijk en te sterk vanuit het leermateriaal. Hierdoor neemt de dynamiek in de lessen af. Via de projecten streeft de vakgroep echter naar een geïntegreerde aanpak van het leerplan. De projecten bieden voldoende uitdaging voor de leerlingen om de leerinhouden aan elkaar te verbinden en ze binnen een zorgcontext te plaatsen. Het samenwerken met de leraren van de algemene vakken biedt hierbij een grote meerwaarde.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i>	Een geëngageerde vakgroep geeft doelgericht invulling aan de opleiding. De leraren groeperen zich in functionele groepen om de opleiding vorm te geven. Toch ontbreekt het nog aan efficiënte leerlijnen die de leerplanrealisatie ondersteunen. Er zijn tevens geen schooleigen leerlijnen om op eventuele verworvenheden in de vorige graad verder te bouwen of om gericht naar de derde graad toe te werken. De leerbereidheid en de inzet van het team zijn sterke punten. De frequente opdrachtenwissels in de vakgroep belemmeren de ontwikkelingsdynamiek. Momenteel loopt binnen de vakgroep een begeleidingstraject met de pedagogische begeleidingsdienst om de evaluatiepraktijk bij te sturen.

4.1.1.2 Frans in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen (Leerplan D/2012/7841/066)

Voldoet niet

Het aanbod voor schrijven, spreken en mondelinge interactie is onvoldoende leerplangericht. De evaluatiepraktijk was vorig schooljaar onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. In het eerste leerjaar van de graad voldeed de leerbegeleiding niet.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Hoewel het onderwijs van het Frans globaal gericht was op het verwerven van de vijf taalvaardigheden, vertoonde het onderwijsaanbod vorig schooljaar hiaten, vooral voor het spreken, het schrijven en de mondelinge interactie. Verder was, vooral in het eerste leerjaar van de graad, het onderwijsaanbod niet altijd voldoende uitdagend vergeleken bij het profiel van de leerlingen voor wie het Frans doorgaans een omgangstaal is buiten de school. Dit schooljaar plannen de leraren het onderwijsaanbod zorgvuldiger zowel voor het eerste als voor het tweede leerjaar van de graad.
---	--

Tijdens de lessen verloopt de communicatie in het Frans, wat de taalvaardigheidsverwerving ondersteunt. Zowel voor vorig schooljaar als voor dit schooljaar zijn er evenwel weinig sporen van het gericht oefenen van gesprekken in het kader van de mondelinge interactie. Het spreekvaardigheidsonderricht vertoont een aantal hiaten. Vorig schooljaar gaven de leerlingen een aantal presentaties (spre 7). Het geven van een spontane mening (spre 3), het formuleren van argumenten (spre 8), het navertellen en samenvatten van beluisterde en gelezen teksten (spre 2 en 5) en het beschrijven van of verslag uitbrengen over een situatie, gebeurtenis of ervaring (spre 4 en 6) werden niet of te beperkt geoefend. Dit schooljaar is het aanbod iets evenwichtiger, maar het blijft vooral gericht op het geven van presentaties en het oefenen van gesprekken.

De vakgroep legt de nadruk op de schrijfvaardigheid om in te spelen op het taalprofiel van de leerlingen, die sterker scoren op mondelinge vaardigheden en zwakker op schrijfvaardigheid. De leraren kunnen weinig producties van leerlingen voorleggen die aantonen dat de schrijfvaardigheid vorig schooljaar werd geoefend. Dit schooljaar werden volgende doelen reeds aangeboden: het voeren van correspondentie (sch 7), het schrijven van een mededeling (sch 2) en het beschrijven van of verslag uitbrengen over een situatie, ervaring of gebeurtenis (sch 3 en sch 6). Het invullen van formulieren en vragenlijsten (sch 1), het samenvatten van een tekst (sch 5), het formuleren van een spontane mening (sch 4) en het argumenteren (sch 8) kwamen nog niet gericht aan bod. Er is beperkte aandacht voor spreek- en schrijfstrategieën. Bij presentaties maken de leerlingen gebruik van visuele ondersteuning. Ze hanteren woordenboeken wanneer ze een schrijfpdracht uitvoeren, maar er worden weinig andere (digitale) hulpbronnen en naslagwerken ingezet. De leerlingen werken ook nog niet altijd genoeg vanuit modellen.

De leerlingen oefenen de lees- en luistervaardigheid voldoende op het vereiste verwerkingsniveau. De variatie van tekstsoorten was vorig schooljaar voor verbetering vatbaar. Dankzij een grondige leerplanstudie is er dit schooljaar meer variatie in tekstsoorten. Het is positief dat de leerlingen nu in het eerste leerjaar van de graad zelfstandig een verhaal moeten lezen. Zo oefenen ze de leesvaardigheid op een niveau aangepast aan hun taalvaardigheid. Er is aandacht voor luister- en leesstrategieën.

Het onderwijs van grammatica en woordenschat is functioneel. Dit schooljaar is er een duidelijke evolutie naar een grotere samenhang tussen het onderwijs van vaardigheden en kennis. Dit komt tot uiting in de systematische aandacht voor het gebruiken van woorden en structuren in een communicatiecontext.

De (inter)culturele component van het leerplan krijgt aandacht onder andere via het lezen van teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige cultuur en leefwereld. De uitstappen naar Franstalige regio's vormen eveneens een meerwaarde voor de culturele vorming en de motivatie van de leerlingen.

Er zijn genoeg activiteiten waarbij de leerlingen de vakattitudes kunnen verwerven. Ze reflecteren er echter niet gericht over.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De vakgroep trekt duidelijk de kaart van de procesgerichte benadering van de evaluatie. Dit blijkt uit het gehanteerde systeem van gespreide evaluatie. De vakgroep heeft recentelijk een visie uitgewerkt over de evaluatiepraktijk. Positief hierin is de doelstelling om progressief te werken naar het evalueren van taaltaken toe en om de evaluatie aan te wenden om het leerproces te ondersteunen en de leerlingen aan te moedigen om regelmatig te werken. De implementatie van de visie is dit schooljaar in volle ontwikkeling.

De evaluatiepraktijk vertoonde vorig schooljaar weinig gelijkgerichtheid. De leraren hadden geen afspraken gemaakt over de frequentie van de evaluatie, over de evenwichtige verdeling ervan over de verschillende leerplancomponenten en over het aandeel van de componenten in de totale score voor Frans. Hierdoor ontstond er een wildgroei aan praktijken, waarvan sommige een hypotheek legden op de validiteit en betrouwbaarheid van de evaluatie. Ook dit schooljaar zijn er nog te weinig afspraken over de frequentie van de evaluatie en over het gewicht van de punten voor de verschillende leerplancomponenten.

De evaluatie van de vaardigheden was vorig schooljaar onvoldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. Dit is vooral te wijten aan het feit dat er in het eerste leerjaar van de graad te weinig evaluatiebeurten zijn geweest voor de vaardigheden. In de maanden mei en juni zijn er geen evaluaties meer geweest. De mondelinge interactie werd in geen van beide leerjaren geëvalueerd. Voor de schrijfvaardigheid kan de school te weinig leerlingenproducties voorleggen. De evaluatie van de kenniscomponent was in het eerste leerjaar van de graad eenzijdig gericht op de woordenschat.

Dit schooljaar is de evaluatie van de vijf vaardigheden meer evenwichtig in beide leerjaren. Gezien het profiel van de leerlingen heeft de vakgroep ervoor gekozen om de schrijfvaardigheid vaker te toetsen dan de andere vaardigheden. De kenniscomponent wordt zoveel mogelijk in betekenisvolle contexten en in samenhang met de vaardigheden geëvalueerd. Hierin heeft de vakgroep dit schooljaar een positieve evolutie doorgemaakt. Het blijft een uitdaging om de evaluatie voldoende te plannen op basis van het leerplan zodat alle doelstellingen evenwichtig beoordeeld worden.

De vakattitudes worden niet beoordeeld. De studieattitude (orde en stiptheid) telt voor 10% van de punten mee voor het vak Frans. Hoewel het lovenswaardig is dat de school veel belang hecht aan attitudes, vormt de verrekening van de studieattitude in het vakcijfer een valkuil voor de betrouwbaarheid van de evaluatie. De regelgeving vraagt immers dat de evaluatie van algemene (gedrags)attitudes geen invloed zou hebben op de studiebekrachtiging van de leerlingen. De leraren registreren ook niet altijd even nauwkeurig de punten voor de studieattitude onder de juiste noemer zodat ze nog meer doorwegen in het totale resultaat.

De leerlingen weten wat van hen wordt verwacht. De quoterings per toets of taak is overwegend duidelijk. Er zijn ook goede initiatieven voor het beoordelen van de spreek- en schrijfvaardigheid op basis van scorewijzers met criteria die de objectiviteit van de evaluatie ondersteunen.

Vorig schooljaar behaalden de meeste leerlingen voldoende resultaten. Deze resultaten zijn onvoldoende richtinggevend voor het behalen van de eindtermen omdat ze gebaseerd zijn op een onvolledige evaluatiepraktijk.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Een aantal preventieve maatregelen ondersteunen het leerproces van de leerlingen. Er is veel aandacht voor het creëren van een ordelijk leerklimaat. Er is voldoende interactie in de lessen. De leerlingen krijgen studietips. Bij taaltaken krijgen de leerlingen duidelijke studiewijzers met ook criteria die bijdragen tot het richten van de aandacht op wat belangrijk is om de opdracht goed uit te voeren. Het brengen van de leerlingen tot meer leerautonomie is voor verbetering vatbaar. De vakgroep heeft hiervoor nog geen leerlijn uitgewerkt over de graden heen. Het blijft ook een aandachtspunt om goed in te schatten wat de leerlingen aankunnen zodat ze voldoende worden uitgedaagd en leerwinst boeken.

Vorig schooljaar waren de leerbegeleiding en remediëring in het eerste leerjaar van de graad ondermaats. Het gebrek aan een valide evaluatie tijdens het schooljaar hypothekeerde de diagnosestelling en dus ook de mogelijkheid om ondersteuning te bieden aan de leerlingen die het nodig hadden. De verwachtingen ten aanzien van de leerlingen lagen te laag. In het tweede leerjaar kregen de leerlingen een gepaste begeleiding.

Dit schooljaar worden de leerlingen doelgericht opgevolgd. In het algemeen krijgen de leerlingen gerichte feedback over hun toetsen en moeten ze de fouten verbeteren. De vakgroep gebruikt een remediëringsschema voor leerlingen die in december slechte resultaten behaalden. Een aantal leraren hebben ook een vast moment tijdens de middagpauze voor leerlingen die extra uitleg willen. De effecten van de remediëringsinitiatieven worden globaal opgevolgd via de klassenraden.

Rapporteringspraktijk

*Transparantie
Leerondersteunend*

Er is voldoende aandacht voor het informeren van de ouders en de leerlingen over de studievorderingen. De leerlingen en de ouders krijgen regelmatig informatie over de prestaties van de leerlingen door middel van de rapporten. De scores van de toetsen, taken en attitudes worden gepubliceerd in het elektronisch rapportensysteem. De ouders en de leerlingen kunnen de rapporten raadplegen. De rapportcommentaren betreffen vooral de studiehouding en het gedrag van de leerlingen. Ze bevatten occasioneel aanwijzingen over de oorzaak van tegenvallende resultaten en/of de te ondernemen remediëring.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De materiële uitrusting voldoet. De lokalen bieden voldoende mogelijkheden voor het gebruik van audiovisueel materiaal. De implementatie van ICT in het leerproces blijft beperkt en betreft vooral het gebruik van het audiovisueel materiaal bij het leerboek en van digitale woordenboeken bij groepsopdrachten tijdens de lessen. Thuis raadplegen de leerlingen ook het internet wanneer ze verwerkingsopdrachten maken zoals bijvoorbeeld bij het voorbereiden van presentaties. De leraren van de tweede graad exploreren dit schooljaar het werken met toepassingssoftware voor educatieve spelvormen zoals bijvoorbeeld het maken van een quizz over de behandelde leerstof.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Beginsituatieanalyse
Vorming*

Tot vorig schooljaar vormde het vakoverleg weinig een hefboom voor kwaliteitsverbetering. De vakgroep maakte een beperkt aantal afspraken over een aantal organisatorische en inhoudelijke aspecten van de werking zoals de keuze van de leerboeken en het didactisch materiaal en de uitstappen. De leerplanstudie en de zorg voor de kwaliteit van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk bleven echter vooral een individuele aangelegenheid. Dit leidde tot grote verschillen in de kwaliteit van de onderwijs- en evaluatiepraktijk tussen de leraren. Recentelijk heeft de vakgroep haar visie over de evaluatiepraktijk herbekeken. Hierdoor is de kwaliteit van zowel het onderwijsaanbod als van de evaluatiepraktijk dit schooljaar positief geëvolueerd. De horizontale en vooral de verticale afstemming binnen de graad en over de graden heen, krijgen echter nog niet voldoende aandacht.

De vakgroep voert geen gericht nascholingsbeleid vanuit een behoefteanalyse. Recentelijk hebben een aantal leraren nascholingen gevolgd waarvan de implementatie in de onderwijspraktijk werd vastgesteld tijdens de doorlichting. De aanwezige expertise wordt in het algemeen nog niet genoeg gedeeld in de vakgroep. Een gerichte aansturing, ondersteuning en opvolging van de onderwijs- en evaluatiepraktijk door de schoolleiding dringt zich op.

4.1.1.3 Kantoor en verkoop in bso derde graad in de studierichting Kantoor (leerplan D/2013/7841/009)

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen in voldoende mate en op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod	'Kantoor en verkoop' is de pedagogische benaming voor het geheel van vakken die binnen het specifieke gedeelte van de studierichting onder bovenstaand leerplannummer vallen. Onder deze benaming vallen de vakken boekhouding, toegepaste economie, kantoortechnieken, dactylografie, toegepaste informatica, verkoop, recht en stage.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

In de basismodule 'administratief medewerker' krijgen de leerlingen nagenoeg alle leerplandoelstellingen op een voldoende evenwichtige en samenhangende wijze aangeboden. Globaal hebben ze voldoende de gelegenheid om de aangeleerde kennis, vaardigheden en attitudes in te oefenen in situaties die de realiteit zo veel mogelijk benaderen. De doelstellingen in verband met onthalen, telefoneren en post behandelen komen ook in de lessen Frans en Engels aan bod. Voor de doelstellingen in verband met het ondersteunen van een interne vergadering en een extern evenement krijgen niet alle leerlingen de kans om het vereiste beheersingsniveau te bereiken. De doelstellingen in verband met ICT komen voldoende aan bod, zowel op zichzelf als geïntegreerd in het overige aanbod. Bij het aanbrengen van de boekhoudkundige doelstellingen ligt de klemtoon op het verwerven van inzicht door het voortdurend gebruiken van de boekhoudredenering. In het zesde leerjaar werken de leerlingen met boekhoudsoftware zoals het leerplan vereist.

De school biedt alle drie de keuzemodules aan. Ook daarin is het aanbod nagenoeg volledig, voldoende evenwichtig en samenhangend en op het vereiste beheersingsniveau. Voor de keuzemodule 'retailmedewerker' rekent de vakgroep vooral op de stage in het zesde leerjaar als werkplek voor het inoefenen van de aangeleerde competenties. Op korte termijn zal de verdere inrichting van het verkooplokaal toelaten om ook op deze interne werkplek een krachtige leeromgeving te realiseren. Ook voor de keuzemodule 'logistiek medewerker' biedt de stage de meest voor de hand liggende mogelijkheden tot werkpleklernen. De vakgroep waakt erover dat de meer theoretische leerinhouden zo praktisch mogelijk worden aangebracht. In de keuzemodule 'medewerker klantendienst' oefenen de leerlingen de competenties intensief in met behulp van gespecialiseerde software, alvorens op stage te vertrekken.

Uitrusting	De school voldoet ruimschoots aan de materiële vereisten die het leerplan stelt.
<i>ICT</i>	Voor de basismodule en de verschillende keuzemodules zijn de nodige vaklokalen aanwezig en in voldoende mate uitgerust met de vereiste hard- en software. In het verkooplokaal moeten nog de winkelrekken en opbergkasten worden aangebracht.
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In overeenstemming met het aanbod is ook de evaluatie nagenoeg volledig, voldoende evenwichtig en samenhangend. De vakgroep kiest voor een gespreide en brede evaluatie waarbij zowel kennis als vaardigheden aan bod komen. Vakgebonden attitudes worden vrijwel enkel op stage geëvalueerd. In het rapportcijfer worden wel gedragsattitudes opgenomen die niet gebaseerd zijn op leerplandoelstellingen. Dit tast de validiteit van de evaluatiepraktijk aan.

De evaluatie is voldoende transparant. De leerlingen weten wat van hen verwacht wordt en de vragen en opdrachten zijn duidelijk geformuleerd. De leraren houden voldoende rekening met de talige context van hun leerlingen. De evaluatie van de stageactiviteiten gebeurt kwaliteitsvol. Per ingeoefende deelcompetentie worden de leerlingen ingeschaald en ontvangen ze individuele feedback. De geïntegreerde proef (gip) is opgebouwd rond het stagebedrijf en omvat zowel een product- als een procesevaluatie. De moeilijkheidsgraad van sommige opdrachten is veeleer beperkt.

Rapporteringspraktijk
Leerondersteunend
Transparantie

De rapporteringspraktijk – met uitzondering van de feedback over de stageopdrachten – laat weinig toe om de evaluatiegegevens doeltreffend te benutten in het leerproces van de leerlingen. Door de opsplitsing van het resultaat op het rapport in een punt voor ‘secretariaat’, voor ‘boekhouden’ en voor de keuzemodule gaat de koppeling met de achterliggende competenties deels verloren. De leerlingen en hun ouders, maar ook de leraren en de klassenraad krijgen daardoor een onvoldoende helder beeld van de mate waarin een bepaalde (deel)competentie is verworven.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren zetten sterk in op preventieve leerbegeleiding en creëren daartoe een krachtige leeromgeving. Ze hanteren uiteenlopende activerende werkvormen waarbij ze zelf een coachende rol opnemen. Bij de klassikale onderwijsleergesprekken besteden ze veel aandacht aan de instructietaal. Het gebruikte lesmateriaal is gestructureerd en op het niveau van de doelgroep. De leerlingen ontvangen systematisch feedback op de verbeterde toetsen, taken en oefeningen. De lessen verlopen doorgaans geordend en in een sfeer van wederzijds respect. Het absentisme van heel wat leerlingen en een hoge instroom vanuit andere studierichtingen maken ook veel individuele remediëringstrajecten noodzakelijk.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Het systematisch vakoverleg, zowel formeel als informeel, biedt een krachtige ondersteuning voor de leerplanrealisatie. De leraren stellen samen functionele planningsdocumenten op en maken zowel horizontale als verticale afspraken. De vakgroep beperkt zich niet tot de praktische en organisatorische aspecten van het lesgeven maar reflecteert ook over pedagogisch-didactische thema's. De leraren volgen nascholing en durven de eigen onderwijs-, evaluatie- en begeleidingspraktijk in vraag te stellen.

4.1.1.4 Frans in tso derde graad Secretariaat-talen (Leerplan D/2014/7841/009)

Voldoet

Het onderwijsaanbod voldoet. De evaluatie is representatief voor de leerplandoelstellingen. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod De leerlingen werken intensief aan het verwerven van de vijf taalvaardigheden. Tijdens de lessen verloopt de communicatie volledig in het Frans, wat de taalvaardigheidsverwerving ondersteunt. De samenhang tussen het inoefenen van de kenniscomponent en de vaardigheden is sterk aanwezig. De vakgroep heeft een grondige studie gemaakt van het nieuwe leerplan. Nagenoeg alle leerplandoelstellingen worden aangeboden. De zakelijke component heeft een belangrijk aandeel in het onderwijsaanbod. Verder komen er ook actuele thema's aan bod die aansluiten bij de interesses van de leerlingen. De leerlingen maken receptief en productief kennis met authentieke teksten. Het is positief dat de leerlingen ook zelfstandig huislectuur verwerken. In het algemeen krijgen de leerlingen uitdagende opdrachten. Ze reflecteren voldoende over de eigenheid van de spreek- en schrijftaal en over omgangsvormen en beleefdheidsconventies in algemene en vooral ook in zakelijke situaties. De tekstopbouw krijgt bij de mondelinge en schriftelijke zakelijke communicatie de gepaste aandacht. De leerlingen hebben een goed studiepeil en spreken vlot Frans.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De (inter)culturele component van het leerplan krijgt aandacht onder andere via het lezen van teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige cultuur en leefwereld. De uitstap naar Luik vormen eveneens een meerwaarde voor de culturele vorming en de motivatie van de leerlingen.

De strategieën voor taalverwerving komen veeleer impliciet aan bod. Voor de schrijfvaardigheid werken de leerlingen wel vanuit modellen en is er aandacht voor tekstrevisie. Er worden activiteiten georganiseerd waarbij de leerlingen aan de vakattitudes werken. Ze reflecteren er echter niet gericht over.

Evaluatiepraktijk De vakgroep trekt duidelijk de kaart van de procesgerichte benadering van de evaluatie. Dit blijkt uit het gehanteerde systeem van gespreide evaluatie. De vakgroep heeft recentelijk een visie uitgewerkt over de evaluatiepraktijk. Positief hierin is de doelstelling om progressief te werken naar het evalueren van taaltaken toe en om de evaluatie aan te wenden om het leerproces te ondersteunen en de leerlingen aan te moedigen om regelmatig te werken. De implementatie van de visie is dit schooljaar in volle ontwikkeling.

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De evaluatiepraktijk is globaal voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leraren hanteren de visie dat de klemtoon moet liggen op de productieve vaardigheden. Het meertalige profiel van de meeste leerlingen, die het Frans hanteren als omgangstaal buiten de school, maakt immers dat de uitdaging groter is voor spreken en vooral voor schrijven. Hierdoor worden de lees- en de luistervaardigheid minder frequent geëvalueerd.

De evaluatie van de kenniscomponent is functioneel en gebeurt doorgaans in samenhang met de vaardigheden. Nagenoeg alle leerplandoelstellingen voor de vaardigheden worden geëvalueerd. Het samenvatten van teksten (spr 5 en sch 5), het mondeling uitbrengen van een verslag (spr 6) en het brengen van een gefundeerd standpunt (spr 8 en sch 8) komen minder gericht aan bod in de evaluatie. In het kader van de vakoverschrijdende opdrachten en de geïntegreerde proef voeren de leerling uitdagende verwerkingsopdrachten uit. Dit is een voorbeeld van goede praktijk.

De vakattitudes worden niet beoordeeld. De studieattitude (orde en stiptheid) telt voor 10% van de punten mee voor het vak Frans. Hoewel het lovenswaardig is dat de school veel belang hecht aan attitudes, vormt de verrekening van de studieattitude in het vakcijfer een valkuil voor de betrouwbaarheid van de evaluatie. De regelgeving vraagt immers dat de evaluatie van algemene (gedrags)attitudes geen invloed zou hebben op de studiebekrachtiging van de leerlingen.

De leerlingen weten wat van hen wordt verwacht. De quoterings per toets of taak is overwegend duidelijk. Er zijn ook goede initiatieven voor het beoordelen van de spreek- en schrijfvaardigheid op basis van scorewijzers met criteria die de objectiviteit van de evaluatie ondersteunen.

De meerderheid van de leerlingen behaalde vorig schooljaar voldoende tot goede resultaten. Een groot aantal leerlingen behalen een goed studiepeil. Dit is mede te danken aan hun taalachtergrond.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Een aantal preventieve maatregelen ondersteunen het leerproces van de leerlingen. Er is veel aandacht voor het creëren van een ordelijk leerklimaat. Er is voldoende interactie in de lessen. De leerlingen krijgen studietips. Bij taaltaken krijgen de leerlingen duidelijke studiewijzers met ook criteria die bijdragen tot het richten van de aandacht op wat belangrijk is om de opdracht goed uit te voeren. De vakgroep heeft nog geen leerlijn uitgewerkt over de graden heen om de leerlingen tot leerautonomie te brengen. In de derde graad krijgen de leerlingen echter voldoende kansen om zelfstandig een aantal uitdagende opdrachten uit te voeren waarbij ze informatie verwerken, probleemoplossend werken en gericht reflecteren over het leerproces met het oog op het reguleren ervan.

De leerlingen worden doelgericht opgevolgd. Ze kunnen terecht bij de vakleraar indien ze de leerstof niet hebben begrepen of afwezig waren. Ze krijgen gerichte feedback over hun toetsen en moeten de fouten verbeteren. De vakgroep gebruikt een remediëringsschema voor de leerlingen die in december slechte resultaten behaalden. De effecten van de remediëringsinitiatieven worden globaal opgevolgd via de klassenraden.

Rapporteringspraktijk

*Transparantie
Leerondersteunend*

Er is voldoende aandacht voor het informeren van de ouders en de leerlingen over de studievorderingen. De leerlingen en de ouders krijgen regelmatig informatie over de prestaties van de leerlingen door middel van de rapporten. De scores van de toetsen, taken en attitudes worden gepubliceerd in het elektronisch rapportensysteem. De ouders en de leerlingen kunnen de rapporten raadplegen. De rapportcommentaren betreffen vooral de studiehouding en het gedrag van de leerlingen. Ze bevatten occasioneel aanwijzingen over de oorzaak van tegenvallende resultaten en/of de te ondernemen remediëring.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De materiële uitrusting voldoet. De lokalen bieden voldoende mogelijkheden voor het gebruik van audiovisueel materiaal. ICT is voldoende geïntegreerd in het leerproces zowel voor de luistervaardigheidstraining als voor het visueel ondersteunen van de lessen en voor zoekopdrachten op het internet. De leerlingen gebruiken ook tekstverwerkingsprogramma's voor een aantal opdrachten. Het gebruik van toepassingssoftware door de leerlingen bij presentaties is een veralgemeende praktijk. Het hanteren van hulpmiddelen zoals spellingscorrectoren en van software voor de remediëring gebeurt niet systematisch genoeg.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Beginsituatieanalyse
Vorming*

Tot vorig schooljaar vormde het vakoverleg weinig een hefboom voor kwaliteitsverbetering. De vakgroep maakte een beperkt aantal afspraken over een aantal organisatorische en inhoudelijke aspecten van de werking zoals de keuze van de leerboeken en het didactisch materiaal en de uitstappen. De leerplanstudie en de zorg voor de kwaliteit van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk bleven echter vooral een individuele aangelegenheid. Dit leidde tot grote verschillen in de kwaliteit van de onderwijs- en evaluatiepraktijk tussen de leraren. Recentelijk heeft de vakgroep haar visie over de evaluatiepraktijk herbekeken. Hierdoor is de kwaliteit van zowel het onderwijsaanbod als van de evaluatiepraktijk dit schooljaar positief geëvolueerd. De horizontale en vooral de verticale afstemming binnen de graad en over de graden heen, krijgen echter nog niet voldoende aandacht.

De vakgroep voert geen gericht nascholingsbeleid vanuit een behoefteanalyse. Recentelijk hebben een aantal leraren nascholingen gevolgd waarvan de implementatie in de onderwijspraktijk werd vastgesteld tijdens de doorlichting. De aanwezige expertise wordt in het algemeen nog niet genoeg gedeeld in de vakgroep. Een gerichte aansturing, ondersteuning en opvolging van de onderwijs- en evaluatiepraktijk door de schoolleiding dringt zich op.

4.1.1.5 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET.

- Doelgerichtheid** De visie en planning voldoen. De scholen van het KOV hebben een eigen visie uitgewerkt die gerelateerd is aan hun pedagogisch project en aan de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De VOET zijn hierbij zowel een middel als een doel. Verdraagzaam samenleven, totale persoonlijkheidsvorming en studieondersteuning staan centraal. Er is een meerjarentraject uitgestippeld om de VOET in de praktijk te brengen. De verdeling van de schoolpopulatie over de verschillende campussen met een eigen doelpubliek maakt dat de inspanningsverplichting voor de VOET op een verfijnde manier overzichtelijk is gemaakt. De drie scholen richten zich op initiatieven die tot de VOET bijdragen door bij de vakgroepen te peilen naar de VOET die elk jaar systematisch aan bod komen. Momenteel zijn er blijkens het overzicht en de planning van elke school slechts weinig hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET en alle leerlingengroepen.
- Ondersteuning** In de voorbije schooljaren volgden de scholen de VOET planmatig op. De coördinatoren en het middenkader behartigden de inventarisatie. In het huidige schooljaar werden de VOET via het elektronische platform geïnventariseerd en systematisch gelinkt aan de verschillende vakken. Ook op directievergaderingen komt de planning van de VOET aan bod. Alle scholen investeren in de communicatie over VOET aan leerlingen en ouders, en zorgen ervoor dat hun visie en aanpak ook door nieuwe leraren gekend zijn. Voor schoolbrede projecten ontwikkelen de drie scholen telkens een specifieke visie en spreken ze mensen aan die verantwoordelijk zijn voor de uitwerking.
- Doeltreffendheid** De scholen van het KOV evalueren hun VOET-werking. De evaluatie is vrij systematisch uitgebouwd en leidt tot bijstellingen. Om de inspanningsverplichting meer volledig en betrouwbaar in kaart te kunnen brengen, is de inventarisatie zowel inhoudelijk als organisatorisch aangepast. Er is aandacht voor de link tussen de eindtermen van de contexten en de stam. Hiaten in het aanbod worden stapsgewijs ingevuld. De vak- en projectgroepen richten zich op de VOET die voor hen essentieel zijn. De projecten worden zowel door de leraren als door de leerlingen geëvalueerd. Via gesprekken bevragen de scholen ook de ouders over aspecten van haar VOET-werking.

- Ontwikkeling** Het KOV en de scholen zorgen voor professionalisering met het oog op diverse initiatieven (projecten, extramurale activiteiten) in het kader van de VOET-werking. Sommige projecten leiden op hun beurt tot interne deskundigheidsbevordering, zoals de introductie van nieuw lesmateriaal. De kritische zelfevaluatie leidt tot concrete stappen voor bijsturing. Verschillende professionaliseringsinitiatieven hebben impliciet betrekking op de VOET. In de toekomst plant het KOV de oprichting van werkgroepen over specifieke VOET, een verdere rationalisatie van het aanbod VOET in de projecten en vakken, en de uitbouw van een verbindend schoolklimaat. Het frequente overleg binnen de directieteams garandeert de verdere ontwikkeling van het VOET-beleid.
- Leren leren** De scholen zetten sterk in op 'leren leren'. Alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Voor de meeste onderzochte vakken bleek in de verschillende graden een gerichte aandacht voor leerstrategieën, informatieverwerking, probleemoplossend werken, feedback en regulering van het leerproces. De ruime waaier van studierichtingen over de verschillende campussen betekent een troef bij het maken van een studiekeuze. In de tweede en derde graad van het aso wordt de onderzoekscompetentie uitstekend ingevuld en gedragen door een concrete visie. Talloze initiatieven ondersteunen de uitwerking van 'leren leren': aparte werkgroepen, een bronnenboek als "Leuker leren", namiddagen over studiekeuze en talenten, extramurale activiteiten (kijkstages).
- Sociorelationele ontwikkeling** In het kader van de missie van het KOV en de pedagogisch projecten van de scholen zetten zij sterk in op sociorelationele ontwikkeling. De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Het nastreven van deze context gebeurt vanuit een groot aantal vakken en vanuit tal van projecten waarbij een aantal inspirerend is. De verkaveling over de graden en leerjaren is goed uitgewerkt. Hierbij kan men initiatieven vermelden als een mondiale dag, het project Leefsleutels, bezinnings- en relatiedagen, klascharters en projecten over pesten.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het KOV richt vanuit een gezamenlijk beleid secundair onderwijs in op drie campussen. In dit verslag spreken we over de school, wanneer het gaat over het KOV en de vijf administratieve instellingsnummers. Voor wat betreft de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne sluiten zij aan bij een nog groter geheel (technische bedrijfseenheid) onder de leiding van een coördinerend preventieadviseur (CPA), sinds dit schooljaar aangesteld. Op elke campus volgt een lokale preventieadviseur de uitvoering van de actieplannen mee op. Daardoor gaat de school sinds kort op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Zij gebruikt een digitaal platform voor de registratie van het welzijnsbeleid, heeft zo een beter zicht op de tekorten van elke campus en is waakzamer voor de ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen op de drie campussen.

Het KOV houdt bij de renovatie van haar gebouwen rekening met de toegankelijkheid voor minder mobiele personen. Ondertussen neemt zij hiervoor proactieve maatregelen. De campussen die niet over een lift beschikken in de oudere gebouwen, voorzien in een lokaal op de gelijkvloerse verdieping wanneer leerlingen of personeel een tijdje minder mobiel zijn.

Uit interne risicoanalyses, controles en adviezen van externe controlediensten en de interne en externe dienst blijken nog enkele tekorten. De school neemt nagenoeg alle opgemerkte tekorten op in de actieplannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van de plannen is concreet. Voor de tekorten die aangepakt worden via de dienst gebouwen (GEBO) liggen de vereiste budgetten vast op het niveau van de technische bedrijfseenheid. Voor de grote dossiers bepaalt deze eveneens de prioriteit en het tijdstip van de uitvoering. De overige tekorten vallen onder de verantwoordelijkheid van de campussen om ze uit te voeren.

Het KOV beschikt voor elk toestel over een indienststellingsverslag conform de afspraken afgesloten binnen het convenant. De noodzakelijke veiligheid- en gebruiksinstructies bij toestellen, arbeidsmiddelen en beschermingsmiddelen zijn aanwezig. De chemische en/of gevaarlijke producten zijn opgeslagen in een speciale kast met afzuiging, maar die kasten zijn niet steeds slotvast. Het personeel geeft te weinig aandacht aan de veiligheid.

Sommige tekorten met betrekking tot de bewoonbaarheid en hygiëne zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. Een onvoldoende noodverlichting in een aantal oudere gebouwen staat op de agenda. Een aantal leslokalen/werkplaatsen, vooral in de oudere gebouwen, zijn soms krap voor de grootte van sommige leerlingengroepen. Na het beëindigen van de lopende renovatie in Virgo+ en een uitbreiding in TechnOV zal dit probleem opgelost zijn. Het opfrissen en de betere verluchting en verlichting van een aantal lokalen zijn nog nodig om te voldoen aan de minimale comfortvoorwaarden. Deze acties zijn opgenomen in de respectieve jaaractieplannen van de campussen.

In de nieuwe leskeukens van Virgo+ voldoet de afzuiging niet. In een oudere leskeuken is de afzuiging centraal in het klaslokaal, wat de efficiëntie ervan niet garandeert. De lichtarmaturen in de opslagruimte van de turnzaal in C-gebouw zijn niet afgeschermd.

In TechnOV zijn er tekorten vastgesteld met betrekking tot de nuttige oppervlakte van sommige vaklokalen/werkplaatsen. Deze zijn vooral te wijten aan het stijgend aantal leerlingen. Er staat heel wat materiaal in zodat de bruikbare ruimte en de doorgangen soms nogal nauw zijn. Voor het gassmeltlassen beschikt men nog niet over een degelijke installatie voor de rookgasafzuiging conform de regelgeving. Bovendien is van enkele machines de beveiliging weggenomen of nooit aanwezig geweest: boormachines, slijpmolens, plaatscharen (vb. in technieklokaal), ... Bij een bezoek aan een werkplaats merkt de inspectie op dat de persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen niet altijd functioneel gebruikt worden. Sommige leerlingen en personeelsleden dragen hun veiligheidsbril en/of -schoenen niet. Het tekort aan toiletten en urinoirs voor jongens is opgenomen in de actieplannen en lost zich deels op door het plannen van alternerende stages waardoor minder leerlingen gelijktijdig aanwezig zijn op school.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de school. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school recent de tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatiegegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorzienen verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid Het Katholiek Onderwijs Vilvoorde ademt zorg voor iedereen uit. Het welbevinden van medewerkers en leerlingen primeert. Die zienswijze geeft niet alleen inspiratie voor de visie van het KOV, maar vertaalt zich ook naar de aanvangsbegeleiding. De schooleigen concrete doelstellingen voor aanvangsbegeleiding bevestigen dit gemeenschappelijk streven naar ‘het zich thuis voelen’ en vertonen sterke gelijkenissen. Alle scholen willen dat leraren zich makkelijk integreren in de groep, zich goed voelen. Ze willen ook een breed draagvlak creëren door ervoor te zorgen dat het lerarenteam voldoende betrokken is bij de aanvangsbegeleiding. Gezien de specificiteit van hun leerlingenpopulatie hechten de scholen veel belang aan een goed klasmanagement, taalgericht vakonderwijs en een schoolverbindend klimaat. De aanvangsbegeleiding zien de scholen als middel om startende leraren hierin mee te nemen en te laten groeien.

Ondersteuning In de drie scholen is de ondersteuning van de nieuwe leraren kwaliteitsvol uitgewerkt. Uit het onderzoek blijkt dat er kruisbestuiving is tussen de scholen en dat ze elkaar inspireren. De veertiendaagse samenkomsten van de directeurs en coördinerend directeur werken hiervoor faciliterend. De nieuwe directeurs benoemen deze samenkomsten ook als essentieel in hun eigen aanvangsbegeleiding.

Nieuwe leraren krijgen bij de aanvang van hun loopbaan een infosessie op KOV niveau, een manier voor de coördinerend directeur om de centrale werking toe te lichten en het KOV een gezicht te geven. Startende leraren krijgen zo ook zicht op het loopbaanbeleid en op de professionele aanpak van de personeelsdossiers.

De drie scholen organiseren bij aanvang ook schooleigen infosessies en/of gesprekken. Hierbij krijgen de nieuwe leraren naast de schoolvisie alle mogelijke informatie die van belang is voor een vlotte start in een nieuwe school. De startende leraren ontvangen daarnaast, afhankelijk van de school, een onthaalbrochure, powerpoint en/of een vademecum. In deze naslagwerken zitten alle onderwerpen overzichtelijk gebundeld. De startende leraar krijgt in elke school ook uitleg over het gebruik van het elektronisch platform. De ICT-ondersteuning vanuit het KOV verloopt vlot zodat nieuwe leraren vrij snel toegang hebben tot alle noodzakelijke digitale gegevens en middelen.

In de scholen kunnen de startende leraren voor de (vak)inhoudelijke opvolging terecht bij een meter/peter of bij de vakcoördinatoren of vakcollega's. Uit gesprekken met recent gestarte collega's blijkt dat iedereen vlot helpt met tips, ondersteuning, informatie en materiaal, zelfs oud-collega's. Alle scholen staan erop dat hun startende leraren op lesbezoek(en) gaan bij (vak)collega's in functie van intercollegiaal leren en dat ze hierover ook reflecteren. Dit blijkt een effectieve manier te zijn om als startende leraar zicht te krijgen op co-teaching, taalgericht vakonderwijs, klasmanagement in moeilijke groepen, ...

In elke school is ook een coach of mentor actief. Ze worden door verschillende startende leraren omschreven als de vertrouwenspersonen die heel laagdrempelig werken en zeer toegankelijk zijn. Uit het onderzoek blijkt duidelijk dat noden, problemen en struikelblokken op deze manier snel aan het licht komen. De lesbezoeken en gesprekken die de meeste directeurs doen, werken hierop aanvullend. Positief is dat in alle scholen ook de sterktes, specifieke expertises of talenten van de startende leraren benoemd, gewaardeerd en zelfs vrij snel ingezet worden.

Doeltreffendheid Uit de documenten en gesprekken blijkt dat het proces aanvangsbegeleiding in de drie scholen doeltreffend verloopt. De startende leraren zijn tevreden en voelen zich welkom en ondersteund. De coördinerend directeur is voor hen ook geen vreemde. Hij toont interesse in het werk van medewerkers en is op de vloer aanwezig. Welbevinden is geen loos begrip maar zit daadwerkelijk in de muren van de scholen en het KOV gebakken.

Dankzij het goede onthaal en de open sfeer tussen de collega's, voelen de nieuwkomers zich in de drie scholen extra gemotiveerd om zich in te zetten voor de school en voor de leerlingen. De drie scholen creëren voor hun nieuwe medewerkers een veilige omgeving om problemen met klassen of met leerlingen tijdig bespreekbaar te maken. Het brede draagvlak is in alle scholen een feit.

Uit de gesprekken met de startende leraren blijkt dat de aanvangsbegeleiding in de scholen in functie van werken met moeilijke groepen en taalgericht vakonderwijs ook doeltreffend is. De teams in de scholen werken daarbij als een 'community of practice' waarin praktijken uitgewisseld worden. Voor de vakinhoudelijke en leerplangerichte uitwerking kunnen niet alle startende leraren terugvallen op een vakgroep of op parallelcollega's. Het erkenningsonderzoek toont aan dat er nog groeikansen zijn wat betreft de aansturing en opvolging van vakgroepen en leraren in functie van de leerplanrealisatie en wat betreft kruisbestuiving over de scholen heen.

Alle scholen hebben aandacht voor de doeltreffendheid van hun aanvangsbegeleiding. Ze staan open voor feedback over het proces. Campus Virgo+ heeft op dit vlak de langste traditie. De campussen Het College en TechnOV zetten de eerste meer structurele stappen hierin, onder meer aan de hand van een enquête.

Ontwikkeling In de drie scholen is een sterke ontwikkelingsgerichtheid inzake de aanvangsbegeleiding zichtbaar, geregeld gebeuren er aanpassingen aan de documenten en het proces. De jaarlijkse lerarenwissels en het veranderende schoolpubliek zet hen ertoe aan om de aanvangsbegeleiding zo kwaliteitsvol mogelijk te maken en af te stemmen op de noden van de startende leraren. De investering is groot in de drie scholen maar wordt gezien als lonend. De schoolleiding in campus Virgo+ wil in de toekomst nog meer inzetten op klasmanagement. Het directieteam van campus Het College synthetiseerde voor de doorlichting haar aanpak in een uitgebreide visietekst met een stappenplan. De school start dit schooljaar met een meer gestructureerde evaluatiebevraging over het proces van de aanvangsbegeleiding. De directie in campus TechnOV onderneemt stappen om de communicatie over groen en rood licht in het kader van verdere aanstelling duidelijker te maken.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De kwaliteitsvolle coördinatie vanuit het KOV geeft mee richting aan het schoolbeleid dat de scholen voeren. Het KOV zorgt namelijk voor een lerend netwerk voor de directies van de verschillende campussen en neemt hierin een coachende rol op. Vooral de nieuwe directieleden waarderen deze constructieve samenwerking tussen de scholen. Het KOV neemt een aantal ondersteunende taken op zich, deze situeren zich op het vlak van onder andere het welzijns-, ICT-, financieel en communicatiebeleid, personeelsbeheer en infrastructuur. Hierdoor krijgen de directies ruimte om zich te focussen op de pedagogische kernprocessen. De samenwerking beperkt zich niet enkel tot de zakelijke processen, maar ook uitwisseling van expertise op pedagogisch vlak staat hoog op de agenda. Het KOV slaagt erin op de verschillende campussen een efficiënte schoolorganisatie met een degelijk beleidsvoerend vermogen te ontwikkelen. De cultuur om geregeld doelgericht te overleggen is hierbij ongetwijfeld de motor.

De drie scholen, campus TechnOV, campus Het College en campus Virgo+ treden elk als een apart geheel naar buiten. Zij differentiëren hun pedagogisch-didactisch beleid volgens de respectieve doelgroepen. De organisatie op de verschillende campussen accentueert deze differentiatie.

Op campus TechnOV vormt een directeur met een technisch adviseur coördinator en enkele coördinatoren een gedreven directieteam. Samen bouwen zij aan een gezamenlijke doelgerichtheid vanuit de pedagogische krachtlijnen, die het uitgangspunt vormen voor de aansturing en opvolging van het onderwijskundig beleid. Het studietoelaanbod van de eerste graad is afgestemd op de bovenbouw. Het directieteam zet sterk in op het creëren van een positief schoolimago. Hiervoor voert het een toegankelijk beleid dat uitgaat van de competenties van de leerlingen en de medewerkers. Het leiderschap is sterk emancipatorisch en waarderen naar de personeelsleden.

Op campus Het College vormen de twee directeuren een hecht en complementair directieteam, dat sterk gericht is op innovatie. Sinds de recente verhuis van de eerste graad naar deze campus is de aansturing van de hele school vanuit het directieteam sterker voelbaar. Het studietoelaanbod van de eerste graad is volledig afgestemd op de bovenbouw. Door dagelijks met elkaar te overleggen volgt het team de gebeurtenissen op school op de voet. Een aantal afgebakende prioriteiten vormen de basis voor het pedagogisch beleid. Het directieteam is gemakkelijk toegankelijk voor de leerlingen, de ouders en het personeel.

Op campus Virgo+ bestaat het directieteam uit een directeur eerste graad, een directeur bovenbouw en een pedagogisch adjunct-directeur. Er is een duidelijke afbakening van de taken tussen de verschillende directieleden, die voldoende gekend is door de personeelsleden. De gemeenschappelijke pedagogisch-didactische visie is de leidraad voor de beleidsbeslissingen. De afstemming tussen de eerste graad en de bovenbouw is in ontwikkeling. Het directieteam stelt zich voldoende open op voor alle betrokkenen.

Alle schooldirecties verwachten van de personeelsleden een actieve inbreng in de vakgroepwerking. Zij leggen hiervoor een aantal momenten vast en reiken sporadisch agendapunten aan. Zij willen de vakgroepen aanzetten om de leerplanrealisatie zelf te bewaken en te reflecteren over hun pedagogisch-didactisch handelen. Een aantal vakgroepen slaagt erin dit op zelfstandige basis te realiseren. Voor andere vakgroepen is dit minder het geval. De aansturing en de opvolging van die vakgroepen gebeurt momenteel nog te algemeen en te vrijblijvend om een antwoord te bieden op een aantal pedagogisch-didactische knelpunten. De zorg om het welbevinden van de leraren en de sterk wijzigende schoolpopulatie vormen soms een belemmering om de nodige pedagogisch-didactische vernieuwingen planmatig ingang te laten vinden in de vakgroepen. De directies zijn op dit vlak nog op zoek naar een gepaste en evenwichtige strategie en nemen voldoende tijd om geen overhaaste beslissingen te nemen. De verschillende scholen slagen erin een positief, gestructureerd en stimulerend leef- en leerklimaat te vestigen, zowel voor de leerlingen, de personeelsleden als de ouders.

Visieontwikkeling De visie van de scholen vertrekt vanuit de missie van het KOV. Het KOV wenst dat de scholen de leerlingen onderwijs en vorming aanbieden vanuit de christelijke waarden en levensbeschouwing met het oog op de totale vorming van de persoon. Ontplooiing van hoofd, hart en handen staat centraal. Het KOV organiseert daarvoor een ruim onderwijsaanbod op drie campussen met elk een specifiek aanbod. Door gezamenlijke studiekeuzedagen slagen de scholen erin de leerlingen te oriënteren in het kader van de studieloopbaanbegeleiding. Een aantal visieteksten, zoals deze over het taalbeleid, het antipestbeleid, de leerlingenbegeleiding en zorg voor risicoleerlingen zijn gemeenschappelijk en vertrekken allen vanuit een leerlinggerichte visie. De zorg voor leerlingen en medewerkers staat trouwens in alle pedagogische projecten centraal.

Zowel TechnOV, Het College als Virgo+ beschikken over diverse visieteksten met betrekking tot de pedagogische aspecten. Taalontwikkeland vakonderwijs, het hanteren van coöperatieve werkvormen, het stimuleren van 'leren leren' en het werken aan een verbindend schoolklimaat staan hierin centraal. Deze teksten geven vorm aan de dagelijkse werking van de scholen en worden projectmatig door schoolgebonden werkgroepen ontwikkeld. De directieteam van de verschillende scholen ondersteunen ten volle het personeel om deze visie waar te maken in de lessen. Via pedagogische studiedagen, leertrajecten met de pedagogische begeleidingsdienst en andere instanties, het samen ontwikkelen en uitwisselen van tools investeert de directie in de begeleiding van de personeelsleden.

Zelfs bij het rekruteren peilen de directies naar de vertrouwdsheid en de leerbereidheid van leraren voor deze bewuste schoolkeuzes. Alle schoolgebonden teksten stellen de directies en coördinatoren voor aan elkaar binnen het KOV. De bespreking hiervan en de reflectie hierover leidt niet enkel naar uitwisseling van expertise, maar identificeert vaak verbeterpunten die het beleid in de scholen versterkt.

In een dynamiek van een participatieve samenwerking tussen leerlingen, ouders, personeelsleden en schoolbestuur ontwikkelt elke school een pedagogisch project aangepast aan het onderwijsniveau en de onderwijsvorm. Hiervoor tekent elke directie consequent pedagogische prioriteiten uit in strategische doelen en acties, met als referentiekader de leerplannen, de onderwijsreglementering en de specifieke context van de school. Deze acties wordt verder geconcretiseerd in een schoolwerkplan en in het schoolreglement.

Jaarlijks communiceert elke school uitgebreid haar project aan alle personeelsleden o.a. via het schoolwerkplan, personeelsvergaderingen en nieuwsbrieven. Het schoolwerkplan is een lijvig document, waarin alle aspecten van de dagelijkse werking van de school staan. Via het schoolreglement, externe nieuwsbrieven, posters en allerhande documenten op het elektronisch platform weten de leerlingen en de ouders waar elke school voor staat. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de meeste leraren voldoende vertrouwd zijn met de visie van hun school. De vakdeskundigheid en het verantwoordelijkheidsgevoel van de individuele leraren zijn voldoende groot om het onderwijsproces de vereiste vorm en inhoud te geven. In elke school zijn er individuele leraren of vakgroepen die opvallen door de wijze waarop zij de visie toepassen in de onderwijspraktijk. Andere vakgroepen vragen nog enige ondersteuning in dit proces om de uitvoering tot op de klasvloer te realiseren. Toch overweegt in alle scholen de positieve dynamiek in het lerarenteam om onder impuls van de directies en de coördinatoren het pedagogisch project waar te maken.

Besluitvorming Voor een aantal wettelijk verplichte participatieorganen, zoals de schoolraad, het Overleg comité van de scholengemeenschap (OCSG) en het Comité preventie en bescherming op het werk, neemt het KOV het initiatief. Deze overlegorganen zijn campusoverschrijdend georganiseerd en conform de regelgeving samengesteld. Zij functioneren volgens de hen toegekende bevoegdheden.

Daarnaast neemt het KOV het initiatief om met de directies van de scholen geregeld overleg te plegen. Het huidige organisatie- en overlegmodel binnen het KOV leidt ongetwijfeld naar gezamenlijke doelgerichtheid en initiatieven die de kwaliteitszorg op de scholen ten goede komen.

Om de veertien dagen vergadert het Comité directies secundair onderwijs (Codiso). De coördinerend directeur, de afgevaardigd bestuurder en de directies van de scholen participeren aan dit overleg. Het overleg beperkt zich niet tot het uitwisselen van praktisch organisatorische aspecten, maar ook schoolinterne afspraken, de voorbereiding van de schoolraad, uitwisseling van expertise over gevolgde opleidingen, pedagogische ontwikkelingen worden besproken. De directies ervaren de Codiso als een sterk lerend netwerk. Het Pedagogisch comité van de scholengemeenschap (PCSG), waarbij naast de directies eveneens de coördinatoren van de verschillende scholen participeren, stimuleert de gezamenlijke doelgerichtheid. Het inbrengen van interne en externe expertise tijdens het overleg wordt door de deelnemers erg gesmaakt. De coördinatoren krijgen hier de kans hun trekkersrol op pedagogisch vlak op te nemen. Jaarlijks nemen ze deel aan het congres van het middenkader, dat mee de basis vormt voor de pedagogische vernieuwing in de verschillende scholen.

Per campus streven de directies een participatief beleid na voor leerlingen, ouders en personeelsleden. De scholen organiseren hiervoor tal van overlegorganen. Campusgebonden beschikken de scholen over een staf, pedagogische raad, graadoverleg, ouderraad en leerlingenraad. Virgo+ en TechnOV overleggen op campusniveau nog met het Lokaal overlegcomité (Loc) omtrent personeelsaangelegenheden. De vak- en werkgroepen op de verschillende campussen vormen een belangrijke schakel in het schoolgebeuren en laten toe dat personeelsleden kunnen participeren aan het beleid. Uiteraard zijn er verschillen in de dynamiek wat betreft de werking van de overlegorganen. Opvallend is de actieve leerlingenraad in TechnOV die tal van initiatieven neemt om een positief schoolklimaat te ondersteunen. In Virgo+ valt de werking van de staf op als denktank voor de pedagogische vernieuwing. In Het College zijn de verschillende werkgroepen de motor voor innovatie.

Onder impuls van het KOV dat een gezamenlijk communicatiebeleid uitwerkt, beschikken de scholen over een gemeenschappelijke website die toelaat vanuit de eigen pedagogische projecten de brede omgeving te informeren. In alle scholen informeren de directies de leerlingen, de ouders en de personeelsleden via verschillende communicatiekanalen. De campusgebonden nieuwsbrieven bevatten een bron van informatie en stralen de dynamiek binnen de verschillende scholen uit.

- Kwaliteitszorg** Het KOV verwacht van de scholen dat zij de leerlingen kwaliteitsvol onderwijs aanbieden. Hiervoor ondersteunt zij de scholen in het uitbouwen van een schooleigen kwaliteitszorgsysteem. Het organiseren van vormingsmomenten, intervisie voor directies en coördinatoren, intensieve samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst en andere externe dienstverleners maken integraal deel uit van de werking van het KOV en stimuleren het uitbouwen van schoolspecifieke kwaliteitssystemen.
- Elke school zet sterk in op de uitbouw van een schooleigen kwaliteitszorgsysteem. De scholen vertrekken hierbij vanuit de eigen visie en het schoolprofiel. De scholen reflecteren voortdurend over hun werking. Virgo+ onderwierp het schoolbeleid enkele jaren geleden door middel van een kwaliteitsinstrument (Diso) aan een grondige analyse als opstap voor verbetertrajecten. Het College vertrekt vanuit het CIPO-kader om de pedagogische prioriteiten te bepalen en te vertalen in acties. TechnOV plant na bevragingen over de pedagogische prioriteiten doelgericht acties. Hierbij is er voortdurend bijsturing. De systematiek om via de PDCA-cyclus te werken is op een aantal kernprocessen al van toepassing. Zelfs binnen sommige vakgroepen is deze reflecterende houding al zichtbaar. Toch ontbreekt in de scholen nog de systematische opvolging van de prioriteiten tot op de klasvloer. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat er op het vlak van de opvolging van de vakgroepen en de leraren in functie van de leerplanrealisatie nog groei mogelijk is.
- De scholen gebruiken eveneens externe evaluatiegegevens (bv. Liso) om zicht te krijgen op de kwaliteit van hun werking. De verwerking van de gegevens mondt eveneens uit in prioriteiten en actiepunten, waarbij de leraren betrokken zijn.
- In de scholen zijn er eveneens verschillende aanzetten tot kwantitatieve gegevensanalyse. Diverse cijfers, zoals de studieresultaten, de attestering, de doorstroom van de leerlingen naar hoger onderwijs of de arbeidsmarkt, worden verzameld, geanalyseerd en leiden tot bijsturing.
- De directies zijn eveneens bereid om het eigen beleid te evalueren en bij te sturen. Via de verschillende overlegorganen en -raden en tijdens de pedagogische studiedagen worden beleidsbeslissingen geëvalueerd en bijgestuurd. Recent is binnen de scholen een enquête ‘welbevinden personeel’ georganiseerd. De resultaten zijn verwerkt en uitgebreid gecommuniceerd naar alle geledingen. De resultaten hebben o.a. tot het prioriteren van de pedagogische acties en het bewaken van de draaglast van de personeelsleden geleid.
- Deliberatie** Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de onderwijsdoelstellingen voor de meeste vakken bereikt worden. De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies. Zij vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school en op het engagement van het schoolteam om de vastgestelde werkpunten met betrekking tot de leerplanrealisatie Frans in de tso tweede graad in de studierichting Handel-talen bij te sturen.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het aandeel voor Frans in de vakoverschrijdende projecten en in de geïntegreerde proef in tso derde graad in de studierichting Secretariaat-talen
- De planmatige aanpak van de VOET
- De organisatie van het beleid rond bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De zorg voor de leerlingen en de aandacht voor hun welbevinden
- De openheid naar alle leerlingen en de aandacht voor diversiteit
- Het positief, gestructureerd en stimulerend leef- en leerklimaat
- De aanvangsbegeleiding
- De inzet, de openheid en het engagement van het schoolteam
- De integratie van ICT in het onderwijsleerproces bij verschillende vakken

Wat betreft het algemeen beleid

- De schooleigen visie geïnspireerd op de visie van het Katholiek Onderwijs Vilvoorde
- De toegankelijkheid van het beleid voor leerlingen, personeel en ouders
- De openheid voor externe evaluatie
- De uitbouw van een schooleigen kwaliteitssysteem
- De doelgerichte planning en realisatie van de infrastructuurwerken

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De vakgroepwerking in een aantal vakken
- De evaluatiepraktijk in een aantal vakken

Wat betreft het algemeen beleid

- De systematische opvolging van de pedagogische prioriteiten op klasniveau

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van Frans in de tweede graad in de studierichting Handel-talen (wordt niet opgevolgd)

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ingrid VAN CAUTER de inspecteur-verslaggever	Johan VAN ENGELANT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	